

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
Przepisy dotyczące biegłych zawarte w Kodeksie postępowania karnego (kpk)	14
Przepisy dotyczące biegłych zawarte w Kodeksie postępowania cywilnego (kpc)	15
Nauka o śmierci	17
Definicje i pojęcia	17
Rodzaje i przyczyny śmierci	21
Reakcje interletalne (suprawitalne), czyli międzyśmierne	22
Znamiona śmierci	23
Plamy pośmierne, czyli opadowe (<i>livores mortis</i>)	23
Stężenie pośmierne (<i>rigor mortis</i>)	26
Oziębienie pośmierne (<i>frigor mortis</i>)	27
Bładość pośmiertna (<i>pallor mortis</i>)	28
Wysychanie pośmierne	29
Zmiany związane z zabiegami reanimacyjnymi	30
Zmiany pośmierne o charakterze rozkładowym	31
Autoliza (<i>autolysis</i>)	32
Gnicie (<i>putrefactio</i>)	33
Zmiany pośmierne o charakterze utrwalającym, czyli przeobrażenia zwłok	35
Strupieszczenie (<i>mumificatio</i>)	36
Przeobrażenie tłuszczowo-woskowe (<i>saponificatio</i>)	37
Przemiana w torfowiskach	38
Oględziny zwłok na miejscu ich znalezienia	38
Uwagi ogólne	38
Oględziny zwłok	39
Sądowo-lekarska sekcja zwłok	42
Zasady postępowania	44
Modyfikacje techniki sekcyjnej	47
Badanie w kierunku obecności odmy opłucnej	47
Zator powietrzny serca	47
Pośmierne „skrwawienie” szyi	48
Badanie tkanek miękkich twarzy	48
Badanie tkanek miękkich grzbietu i kończyn	49
Badanie karku oraz szyjnego odcinka kręgosłupa	49
Badanie kośćca klatki piersiowej	50
Badanie tętnic wieńcowych serca	50
Badanie zwłok noworodka	51
Zabezpieczanie materiałów do dalszych badań	53
Protokół oględzin i sekcji zwłok	55
Zasady opiniowania	55
Ustalanie tożsamości nie znanych zwłok i kości	61
Identyfikacja zwłok o nie ustalonej tożsamości	61
Identyfikacja kośćca ludzkiego	63
Identyfikacja i badanie zwłok rozkawałkowanych	67
Identyfikacja indywidualna kośćca ludzkiego	68
Śmierć nagła z przyczyn chorobowych	71
Uwagi wstępne	71
Ośrodkowy układ nerwowy	74
Układ krążenia	75
Narządy klatki piersiowej	76
Narządy jamy brzusznej	77
Nagłe zgony u dzieci	77
Noworodki	77
Oseki i niemowlęta	77
Dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym	79
Następstwa urazu mechanicznego	80
Uwagi wstępne	80

Obrażenia przyżyciowe	80
Obrażenia schyłkowe	82
Obrażenia pośmiertne	83
Urazy zadane narzędziami tępymi i krawędzistymi	84
Podbiegnięcia krawce	85
Otarcia naskórka	87
Rany tłuczone i darte	88
Rany kłbane	90
Obrażenia głowy	90
Uszkodzenia kości czaszki	91
Krwiaki śródczaszkowe	95
Krwiak śródmózgowy	98
Wstrząśnienie mózgu	99
Stłuczenie mózgu	99
Późne następstwa urazów czaszkowo-mózgowych	101
Obrażenia kręgosłupa	102
Obrażenia szyi i twarzy	102
Obrażenia klatki piersiowej	103
Obrażenia narządów jamy brzusznej	104
Obrażenia kończyn	106
Upadek z wysokości	107
Urazy zadane narzędziami ostrymi i kończystymi	107
Rany rąbane	107
Rany cięte	110
Rany klute	117
Identyfikacja narzędzi czynu	122
Broń palna i obrażenia postrzałowe	123
Broń palna	123
Obrażenia postrzałowe	129
Obrażenia z broni myśliwskiej	137
Aparaty do wstrzeliwania kółków i do uboju bydła	139
Ocena kryminalistyczna	139
Uduszenie gwałtowne	142
Uwagi wstępne	142
Rodzaje śmierci z uduszenia gwałtownego	144
Śmierć z zagardlenia	145
Powieszenie	145
Zadziergnięcie	155
Zadławienie	157
Utonięcie	160
Unieruchomienie klatki piersiowej	168
Zatkanie otworów i dróg oddechowych	169
Śmierć wskutek działania energii elektrycznej	172
Działanie miejscowe	173
Działanie ogólne	175
Rażenie piorunem	177
Śmierć z oparzenia	178
Patomechanizm oparzenia gorącymi płynami i parami	179
Działanie płomienia	180
Inne rodzaje śmierci gwałtownej	183
Śmierć ze zmęczenia	184
Śmierć z przegrzania (udar cieplny)	185
Śmierć z powodu obniżenia temperatury ciała (z zamrożnięcia)	186
Zmiany ciśnienia atmosferycznego	187
Choroba głodowa	188
Niedobór tlenu i nadmiar dwutlenku węgla w atmosferze	188
Dzieciobójstwo	189
Badanie matki	190
Badanie zwłok dziecka	191
Zgony z przyczyn chorobowych i zaburzeń rozwojowych	197
Zgony związane bezpośrednio z przebiegiem porodu (uraz porodowy)	200
Zgony w następstwie karygodnego działania matki	201
Poród uliczny	204
Wybrane zagadnienia z medycyny wypadkowej	205
Stan psychofizyczny a wypadek (choroba a wypadek)	207
Rekonstrukcja wypadku komunikacyjnego i wypadku w pracy	210
Wypadki w zakładach produkcyjnych	210

Wypadki komunikacyjne	211
Rekonstrukcja wypadku drogowego	213
Stan nietrzeźwości	218
Ocena stanu nietrzeźwości	220
Obliczenia retrospektywne	223
Toksykologia sądowo-lekarska	223
Toksykologia ogólna	228
Uwagi wstępne	228
Droga wprowadzenia trucizny do ustroju	229
Rozpuszczalność	229
Stężenie	230
Indywidualne właściwości ustroju	230
Synergizm i antagonizm	231
Mechanizm działania toksycznego	231
Detoksykacja zatrutego ustroju	231
Wydzielanie i wydalanie ... 231. Metabolizm ... 232.	
Objawy chorobowe ostrych zatruc	233
Podział zatruc	234
Orzecznictwo w przypadkach zatruc śmiertelnych	235
Toksykologia szczegółowa	236
Trucizny, które prowadzą do wytworzenia wyraźnych, często charakterystycznych, zmian anatomicznych	236
Trucizny działające miejscowo	236
Kwasy nieorganiczne ... 237. Kwasy organiczne ... 238. Mocne zasady (ługi) ... 239.	
Trucizny działające ogólnie (tzw. trucizny miąższowe)	239
Arsen ... 240. Bar ... 241. Chrom ... 241. Ołów ... 241. Rtęć ... 242. Tal ... 243.	
Grzyby trujące ... 244.	
Trucizny, które nie prowadzą do wytworzenia się wyraźnych zmian anatomicznych	246
Trucizny odznaczające się charakterystyczną wonią wyczuwalną podczas sekcji zwłok (trucizny lotne)	247
Alkohol etylowy ... 247. Alkohol metylowy ... 251. Aldehyd mrówkowy (formaldehyd) ... 252. Cyjanowodor i jego sole ... 252.	
Trucizny powodujące zmiany zabarwienia krwi i narządów (trucizny krwi)	253
Trucizny powodujące przemianę hemoglobiny w methemoglobinę	254
Tlenek węgla ... 254	
Trucizny działające przede wszystkim na ośrodkowy układ nerwowy	259
Uwagi wstępne ... 259. Leki psychotropowe i nasenne ... 260.	
Środki ochrony roślin (pestycydy)	264
Insektycydy (środki owadobójcze) ... 264. Rodentycydy (środki gryzonio-bójcze) ... 266. Herbicydy (środki chwastobójcze) ... 266. Fungicydy (środki grzybobójcze) ... 266.	
Przestępstwa na tle seksualnym	266
Zboczenia pćciowe	267
Zboczenia polegające na odchyleniach od prawidłowego ukierunkowania popędu	268
Zboczenia polegające na niewłaściwym sposobie realizowania popędu pćciowego	269
Zgwałcenie	271
Zabójstwa na tle seksualnym	274
Badania w sprawach spornego ojcostwa	277
Badania grupowe krwi	277
Układy grupowe krwinek czerwonych	279
Układ grupowy AB0	279
Układ Se-se	281
Układ grupowy MN	282
Układ grupowy Rh	283
Układ grupowy Kell (Cellano)	284
Układ grupowy Duffy i Kidd	284
Układy grupowe białek surowicy i enzymów	285
Układ grupowy haptoglobin (Hp)	285
Układ grupowy Gm i Inv	285
Układ grupowy kwaśnej fosfatazy krwinkowej (AcP)	286
Układ grupowy fosfoglukomutazy (PGM ₁)	287
Układ grupowy esterazy D (EsD)	288

Układ grupowy Gc	288
Inne układy grupowe krwi ludzkiej	289
Wykluczanie ojcostwa w przypadku badania bliźniąt	289
Badania genetyczne cech układów grupowych w kierunku wykluczenia macierzyństwa	290
Ocena czasu trwania ciąży	291
Antropologiczne metody ustalania pokrewieństwa	292
Badanie płodności u mężczyzn	294
Badanie przedmiotowe	295
Badanie nasienia	295
Ocena wyników badania nasienia	296
Badanie śladów biologicznych	297
Zabezpieczanie śladów biologicznych	298
Badanie plam krwi	301
Wykrywanie krwi w plamach	301
Oznaczanie przynależności	302
Oznaczanie przynależności gatunkowej plam krwi ludzkiej	304
Oznaczanie cech układu grupowego AB0	304
Oznaczanie cech innych układów grupowych	306
Ustalenie źródła krwawienia	307
Oznaczanie czasu powstawania plam krwi	307
Określanie płci i wieku osobnika, od którego pochodzi ślad krwawy	308
Określanie ilości wyznaczynionej krwi	308
Badanie plam śliny	308
Badanie plam nasienia ludzkiego	309
Orzecznictwo w sprawach karnych (o stopniu uszkodzenia ciała)	311
Wywiad lekarski	313
Badanie przedmiotowe	314
Opinia sądowo-lekarska	314
Artykuł 155 kk	317
Artykuł 156 kk	322
Artykuł 182 kk	325
Orzecznictwo w sprawach cywilnych	326
Stan zdrowia niezależnie od następstw wypadku	326
Następstwa wypadku	327
Zdolność do pracy i zarobkowania	327
Odszkodowanie za ból	328
Koszty leczenia	329
Orzecznictwo ubezpieczeniowe	329